

POSTANOWIENIE

21 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 21 stycznia 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P.D., E.D., B.D. i Z.D.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 17 czerwca 2025 r., I ACa 3244/23,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Pozwany Bank S.A. w W. wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 17 czerwca 2025 r., wydanego w sprawie z powództwa P.D, E.,B. i Z.D. o zapłatę i ustalenie.

Skarżący uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem w sprawie następującego zagadnienia prawnego:

Czy sąd rozpoznający sprawę może odstąpić od badania i oceny materialnoprawnej złożonego przez powoda oświadczenia o potrąceniu w toku innego postępowania pomiędzy tymi samymi stronami i w konsekwencji pominąć skutki, jakie z potrąceniem wiąże prawo materialne, tj. art. 498 k.c. w zw. z art. 499 k.c., w sytuacji dokonania przez powoda pozaprosesowego potrącenia obejmującego wierzytelność pieniężną dochodzoną pozwem oraz przeciwstawne roszczenie pieniężne pozwanego, oparte na tej samej podstawie faktycznej i prawnej?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wskazywał już, że samo złożenie skutecznego od strony formalnej zarzutu potrącenia nie powoduje skutku umorzenia do wysokości wierzytelności niższej. Aby doszło do potrącenia wymagane jest bowiem ustalenie istnienia wierzytelności do potrącenia oraz wierzytelności potrącaniej. Jeżeli strona pozwana konsekwentnie podnosiła, że umowa jest ważna, to jednocześnie nie wykazywała istnienia swojej wierzytelności do potrącenia. Możliwość zgłoszenia zarzutu potrącenia jako ewentualnego została zaś przyjęta przez Sąd Najwyższy jedynie w sytuacjach, w których strona dążąca do potrącenia nie kwestionowała istnienia własnej wierzytelności, natomiast podważała zasadność roszczenia strony przeciwnej (zob. postanowienie SN z 8 października 2025 r. oraz cytowane tam orzecznictwo).

Dodatkowo należy stwierdzić, że skoro oświadczenie o potrąceniu zostało złożone w toku innego postępowania, to dla przyjęcia jego skuteczności konieczne jest dokonanie jego oceny w zawisłym już sporze, w ramach którego oświadczenie zostało złożone.

Nieuwzględnienie materialnoprawnych skutków oświadczenia o potrąceniu złożonego w toku innego postępowania toczącego się między stronami nie stanowi zatem nowego problemu prawnego, którego nie dałoby się rozstrzygnąć przy pomocy powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa i który nie był jeszcze przedmiotem oceny Sądu Najwyższego. Takie zaś wymagania stawiane są skutecznemu podniesieniu przesłanki zagadnienia prawnego, jako podstawy przyjęcia skargi do rozpoznania (zob. np. postanowienia SN z 29 maja 2024 r., I

CSK 1972/23; z 28 maja 2024 r., I CSK 3902/23; z 22 maja 2024 r., I CSK 3877/23; z 21 marca 2024 r., I CSK 1797/23; z 13 marca 2024 r., I CSK 3806/23; z 25 stycznia 2024 r., I CSK 110/23; z 11 stycznia 2024 r., I CSK 3937/23).

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Mariusz Załucki

[SOP]